

Deze Nota van Inlichtingen 2 maakt deel uit van de Openbare Europese aanbesteding “Schoonmaakdienstverlening (regulier, specialistisch en IT werkplekreiniging), glasbewassing, sanitaire middelen en facilitair medewerker”, waarbij de Aanbestedingsleidraad is uitgestuurd op 26 juni 2025, onder vermelding van TNO referentienummer WS2553061541.

De Nota van Inlichtingen (Nvl) bevat de gestelde vragen en de beantwoording daarvan. Als Gegadigden vragen van gelijke strekking gesteld hebben, zijn deze tekstueel toch allemaal opgenomen in deze Nota van Inlichtingen en apart beantwoord. Dit kan dus leiden tot herhalingen van informatie. Waar in de vraag een bedrijfsnaam vermeld stond, is deze vervangen door een ander woord of begrip om de vragen anoniem te maken. TNO raadt u aan de gehele Nota van Inlichtingen te lezen.

Nr.	Hoofdstuknr. / onderwerp	Vraagstelling	Antwoord
1	5.2.2.1Referentieprojecten	Vraag 68 en 71 Nvl 1: Op Bijlage A02 heeft inschrijver de volgende keuzes: Opdracht wordt / is uitgevoerd door Zelfst. Inschrijver / Hoofdaannemer / Lid Combinatie / onderaannemer. Inschrijver kan voldoen aan kerncompetentie 5 met een opdracht die wij uitvoeren als onderaannemer binnen een bredere opdracht voor facilitaire diensten. Kunt u bevestigen dat wij hiermee zelfstandig voldoen aan de eis, aangezien wij de werkzaamheden uitvoeren , en dus geen beroep hoeven te doen op de hoofdaannemer? Is het mogelijk om deze vraag eerder dan de geplande datum van 15 september te beantwoorden, zodat inschrijvers weten of zij een passende referentie kunnen leveren?	Indien Inschrijver zelfstandig voldoet aan de gestelde kerncompetentie eis en dus geen beroep doet op de draagkracht van een Derde om te voldoen aan de aan deze eis, is het niet nodig om een beroep op de draagkracht van Derde(n) te doen. Dit kan ook een opdracht zijn die is uitgevoerd als onderaannemer binnen een bredere opdracht, mits volledig aan de kerncompetentie eis wordt voldaan.
2	2.5.2Versturen en indeling Inschrijving	Vraag 37 Nvl 1: Kunt u ter verduidelijking bevestigen dat u Bijlage A03 in de beveiligde Excel EN (i.v.m. rechtsgeldige ondertekening) in PDF wenst te ontvangen, en bijlage A04 enkel in beveiligde Excel?	Het indienen van Bijlage A03 en Bijlage A04 in de beveiligde Excel volstaat. Een PDF van de Bijlage A03 met een rechtsgeldige ondertekening is niet vereist.
3	5.2.2.1Referentieprojecten	Vraag 68 en 71 Nvl 1: Organisaties die facilitaire werkzaamheden uitbesteden doen dit doorgaans volledig, zij hebben dus geen eigen facilitaire medewerkers meer in dienst die bij afwezigheid door inschrijver vervangen dienen te worden. Bent u daarom bereid de eis ‘het vervangen van medewerkers in dienst van de opdrachtgever’ te laten vervallen, zodat meer inschrijvers aan deze referentie-eis kunnen voldoen? Is het mogelijk om deze vraag eerder dan de geplande datum van 15 september te beantwoorden, zodat inschrijvers weten of zij een passende referentie kunnen leveren?	TNO past de referentie eis niet aan. Het vervangen van facilitair medewerkers in dienst van opdrachtgever behoort tot de gevraagde Dienstverlening en is zodoende als onderdeel opgenomen in de gevraagde kerncompetentie 5. Wat TNO verstaat onder de vervanging is terug te lezen in paragraaf 2.5 van het Programma van Eisen. Samenvattend houdt dit in dat de Inschrijver met de referentie bewijst dat ze flexibel is in de inzet van facilitair medewerkers (op- en afschalen).

4	Bijlage C03 Algemene inkoopvoorwaarden TNO	Vraag 130 Nvl 1: In uw antwoord herhaalt u de beperking aansprakelijkheid genoemd in artikel 25 lid 1 Algemene Voorwaarden, terwijl de vraag ging om de beperking van de vrijwaringsverplichtingen van artikel 25 lid 2 Algemene Voorwaarden. Bent u bereid om uw antwoord te herzien wat betreft genoemde vrijwaring verplichtingen van artikel 25 lid 2 Algemene Voorwaarden?	TNO gaat akkoord met beperking van de aansprakelijkheid voor de vrijwaringsverplichting in artikel 25 lid 2 van de AIV Diensten 2022, zulks tot een maximum van € 2,5 miljoen per gebeurtenis en een maximum van € 5 miljoen per jaar. Hiertoe zal het artikel 8.9 van de Bijlage C02 - Overeenkomst als volgt worden aangepast: 8.9. In afwijking van artikel 25.1 en 25.2 van de AIV Diensten 2022 is de in deze artikelen bedoelde aansprakelijkheid beperkt tot €2.500.000 per gebeurtenis met een maximum van €5.000.000 per jaar.
5	Bijlage C02 Concept Raamovereenkomst	Vraag 95 en 132 Nvl1: Artikel 3 van de Overeenkomst gaat over de wel of niet verlenging na de initiële looptijd van het contract. Het gaat inschrijver om de mogelijkheden voor tussentijdse opzegging (zoals met name beschreven in artikel 27 Algemene Voorwaarden). Kunnen bedoelde opzeggingsmogelijkheden wederzijds worden gemaakt? En zoniet - zou het dan mogelijk zijn om in ieder geval artikel 27 lid 6 te schrappen - voor een evenwichtig partnerschap?	TNO blijft vasthouden aan haar beantwoording op de vragen 95 en 132 van de eerste Nota van Inlichtingen. TNO is wel akkoord met het schrappen van artikel 27.6 van de AIV Diensten 2022.
6	2.3 Nadere inlichtingen (vragen)	Vervolg vraag behorend bij vragen 21/130 Opdrachtgever weigert de vrijwaringsverplichting te beperken tot schade die aantoonbaar is veroorzaakt door de inschrijver, en wil deze ook niet onder de algemene aansprakelijkheidsbeperking laten vallen. Dit is onwenselijk, omdat het kan leiden tot onbeperkte aansprakelijkheid voor aanspraken van derden, ook als die schade buiten de invloedssfeer van de inschrijver ligt. Kunt u alsnog bevestigen dat de vrijwaringsverplichting wordt beperkt tot schade veroorzaakt door de inschrijver en dat deze onder de algemene aansprakelijkheidsbeperking valt zoals contractueel overeengekomen? Indien opdrachtgever hier niet toe bereid bent, verzoeken wij u dit gemotiveerd toe te lichten.	Zie het antwoord op de vraag 4 van de Nvl 2.
7	Vraag 9 Nvl 1	U geeft aan dat u op voorhand geen uitspraak kunt doen over het behoud of de vervanging van recent geplaatste sanitaire voorzieningen, en dat hierover pas na gunning een gesprek mogelijk is. Tegelijkertijd schrijft het Programma van Eisen (Bijlage C14) voor dat inschrijvers uitgaan van vervanging van alle dispensers door een uniforme	TNO herzielt het eerder gegeven antwoord op vraag 9 van de eerste Nvl. Overeenkomstig het Programma van Eisen (Bijlage C14) dient de nieuwe Dienstverlener alle reeds bij TNO aanwezige sanitaire middelen te vervangen.

		<p>productlijn.</p> <p>Wij wijzen erop dat dit leidt tot een ongelijk speelveld tussen de zittende partij en nieuwe inschrijvers. Als nieuwe inschrijver dienen wij te calculeren met de levering, montage en afschrijving van volledig nieuwe dispensers. De huidige leverancier daarentegen beschikt over bestaande, reeds geïnstalleerde voorzieningen, en zou – ondanks de PvE-eis – de eigen dispensers mogelijk kunnen laten hangen en zodoende een aanzienlijk prijsvoordeel behalen.</p> <p>Daarnaast kunnen wij als nieuwe leverancier bestaande dispensers van andere merken of leveranciers niet servicen of hergebruiken, wat de positie van de zittende partij verder versterkt.</p> <p>Bent u, met het oog op een eerlijke en transparante aanbesteding, alsnog bereid te bevestigen dat alle inschrijvers – inclusief de zittende leverancier verplicht zijn om alle sanitaire dispensers te vervangen conform de eisen in Bijlage C14?</p> <p>En kunt u toelichten op welke wijze TNO controleert na gunning of daadwerkelijk nieuwe dispensers zijn geplaatst, en dat er geen bestaande voorzieningen (bijvoorbeeld van de huidige leverancier) zijn blijven hangen?</p>	<p>TNO zal erop toezien dat dit door de nieuwe Dienstverlener plaatsvindt.</p>
8	Vraag 40 NVI 1	<p>U geeft aan dat het mogelijk is om wit papier uit gerecycled materiaal chloorvrij te produceren met milieuvriendelijke technieken. Kunt u toelichten waarom u ondanks deze mogelijkheid de toepassing van papier met een natuurlijke kleurstelling niet toestaat, terwijl deze varianten in de praktijk vaak een hogere milieuprestatie hebben? Aangezien het PvE duurzaamheid en circulariteit als belangrijke pijlers noemt, achten wij het toestaan van natuurlijk gekleurd, chloorvrij gerecycled papier proportioneel en in lijn met deze doelstellingen. Bent u bereid deze kleurstelling alsnog toe te staan, mits aantoonbaar wordt voldaan aan de overige milieueisen (zoals gerecycled materiaal en chloorvrij productieproces)?</p>	<p>TNO is ook akkoord met een natuurlijke kleurstelling, waarbij wordt voldaan aan alle milieu eisen.</p>

9	Vraag 43	<p>In vraag 43 geeft u aan dat u geen verrekening toestaat bij afwijkend verbruik, omdat u een vaste prijs wenst. In vraag 44 geeft u aan dat u evenmin bereid bent om een staffel toe te staan bij een hoger aantal gebruikers, met verwijzing naar datzelfde vaste prijsprincipe.</p> <p>Wij merken op dat deze uitgangspunten elkaar lijken tegen te spreken: een toename van het aantal gebruikers leidt immers vrijwel automatisch tot meer verbruik van sanitaire artikelen. Indien zowel het verbruik als het aantal gebruikers niet mag leiden tot verrekening of aanpassing, betekent dit dat inschrijvers alle risico's moeten dragen, terwijl de omvang van de dienstverlening feitelijk kan variëren. Dit achten wij disproportioneel en marktbeperkend.</p> <p>Bent u alsnog bereid om óf een beperkte bandbreedte in het verbruik (bijv. $\pm 5\%$) toe te staan, óf een staffel bij toename van gebruikers op te nemen, zodat het risico op evenwichtige wijze verdeeld is tussen opdrachtgever en opdrachtnemer?</p>	<p>Nee, TNO past het antwoord uit NVI 1 vraag 43 (en 44) niet aan en wenst een vaste prijs voor sanitaire middelen, zonder tussentijdse verrekening op veranderingen in verbruik.</p> <p>Alle Inschrijvers baseren zich op dezelfde informatie in deze aanbesteding waardoor er geen sprake is van marktbeperking noch van een voordeel voor de huidige dienstverlener. Het dominante gegeven is het aantal medewerkers TNO zoals weergegeven in de jaarverslagen van TNO (in 2024: 4408 FTE medewerkers) en een verwachte gemiddelde groei van 6% per jaar in het aantal medewerkers TNO.</p>
10	Vraag 43	<p>U geeft aan dat u geen verrekening toestaat bij afwijkend verbruik van de sanitaire verbruiksartikelen en uitsluitend een vaste all-in prijs accepteert. Tegelijkertijd erkennen wij dat u verbruiksgegevens heeft gedeeld. Echter, wij merken op dat de huidige leverancier een aanzienlijk voordeel heeft door toegang tot meer gedetailleerde verbruiksdata en gebruikerspatronen. Dit maakt het voor nieuwe inschrijvers lastig om een reële inschatting te maken zonder aanzienlijke risico-opslag in te calculeren.</p> <p>Kunt u bevestigen dat de gedeelde verbruiksdata representatief zijn voor het reële gebruik, inclusief uitsplitsing per locatie en bezettingsgraad? En bent u bereid alsnog een beperkte bandbreedte van bijvoorbeeld $\pm 5\%$ in het verbruik te hanteren, zodat het risico evenrediger verdeeld wordt over de aanbieders?</p>	<p>Zie het antwoord op vraag 9 van de NVI 2.</p>

De uiterste termijn voor het indienen van uw Inschrijving is 29 september 2025 om 12:00u.

Voor alle duidelijkheid dient Inschrijver bij de Inschrijving de laatste versies van de Bijlage A03 en Bijlage A04, zijnde: *Bijlage A03 – Prijzenblad bev na Nvi 1* en *Bijlage A04 - Overnamekosten personeel 2025 bev na Nvi 1* in te dienen. Deze versies zijn als Bijlagen bij de eerste Nota van Inlichtingen gepubliceerd op Tendered. De oudere versies van deze beide bijlagen zijn vervallen.

Bij deze Nvl 2 zijn de volgende Bijlagen toegevoegd:

1. De gewijzigde Bijlage P4 – Productspecificatie sanitaire artikelen na Nvl 2
2. De gewijzigde Bijlage C14 – Programma van Eisen (PVE) na Nvl 2
3. De gewijzigde Bijlage C02 – Overeenkomst na Nvl 2